

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 fr 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Az idők jele.

A gravaminális politika nagy bárdja, a parlamenti tárgyalások mennydörgő Jupiterre sarokba dobta tüzes nyilait s egy megvető mozdulattal, csak félig elnyomottátokkal, mely a közvéleménynek szól, visszavonult a politikai élettől. Ugron Gábor nem fog többé kelevészt hajítani a politikai árénán, néma nagysággá lett ő, a lim-lom közé dobott elavult princezipiummá.

A két függetlenségi pártkörben a hatalmas hangú heros elhatározásáról szóló hír nem kis feltűnést keltett; Ugront már rég nem tartották a függetlenségi párt vezérének, politikai akezióknál már rég nem vonták be a tanácskozásba; Ugron a miniszterelnök ellen folytatott tisztán személyes harcban holtan maradt a küzdőtéren már sokkal előbb, mint politikailag meghalt és a közpályának valet-et mondott. Párthivei részéről, kikék rabulistikájával lelkesített, mély sajnálkozás kíséri őtezen az utolsó útján és holnap már lezárják ez esemény aktáit, melyből nem maradt meg egyéb annál a tanulságnál, melyet a férfi politikai pályafutásából lehet levonni és az elégtétel a közvélemény alakulása fölött, amely az Ugron-fajta politikai jellemeket és parlamenti harcosokat elavulteknek és feleslegeseknek jelenti ki.

Ugron visszalépéséből a tanulság világos és érthető, amely azt mondja, hogy

Magyarország a nyugodt, de folytonos fejlődés útján jól érzi magát; hogy Magyarország a koronával való benső egyetértésben biztosítva látja fejlődését biztos, haladását és erősödését és hogy esetre sem akarja magát elemi semmi erupeziók által ide-oda löketni s a biztos rögről leszoríttatni. Magyarország nem akar több gravaminális politikát.

Ugron Gábor visszavonulásával tanítást adott az alaptalan gravaminális politika képviselőinek és kétségtelenül elítélte az obstrukciót. Ritkán mondtak drastikusabb ítéletet valamely párt megfontolatlan és menthetetlen eljárása felett, mint ahogy Ugron a jelen esetben elítélte a függetlenségi pártot, amely nemcsak a nemzet érdekei ellen folytatott dühös harczot, hanem ennek természetes következményeképp magát a függetlenségi gondolatot is népszerűtlenné, nem kedvelté tette.

Ugron visszalépését már ez okból is a kiegyezés gondolatának sikerévé lehet tenni; de Ugronnak, mint a kiegyezés fanatikus támadójának sajátsága Deák politikájának, történelmi művének dicsőséges győzelmévé teszi az ő visszavonulását.

Továbbá teljes érvénnyel bíró bizonyítékul kell elfogadnunk Ugron visszavonulását a mellett, hogy az ő propagandája a magyarnépben nem talál talajra, hogy politikája a korona és nemzet közt létező legjobb egyetértés korában nem

képes proselytákat csinálni és hogy a nemzet reális politikát akar követni, mely méltó igényeihez és gondoskodik szükségleteiről.

Gravaminális politika, minőt Ugron személyesít, többé nem elégítheti ki a nemzet politikai és közgazdasági érdekeit; töprenkedéssel, szörszálhasogatással és önkényes törvény-magyarázatokkal ma már mit sem lehet elérni, mert Magyarország népe kezd végre szakítani az alakiságokkal és külső formával, hogy annál inkább ragaszkodjék a hasznoshoz és praktikushoz. Üres formák helyett Bánffy politikája, Ugronnal ellentétben a lényeg méltatását képviseli, a levezetést abból az örök igazságból, hogy kétszer kettő négy. Bánffy politikája szilárdan szem előtt tartja Magyarország közgazdasági érdekét, de az ország törvényes és alkotmányos jogait sem téveszti szem elől, míg Ugron politikája kész volt a formának feláldozni a leglényegesebbet, az ország gazdasági érdekeit, a haladás biztosítékait.

Ugron visszavonulásával bukott az ő iránya is: a nemzet Deák Ferencz uralkodó politikája mellett nyilatkozott, annak kereteiben akar megmaradni. Aki a népakaratnak ellene szegül, azt szétmorzsolja az és ez történt a nagy bárdval, a székely óriással is. Vox populi, vox dei.

Összegezve a mondottakat, — az obstrukció elítélésének tartjuk azt, hogy Ugron ép most lép vissza. Továbbá Deák

TÁRGZA.

A parasztvezér.

(Folytatás.)

Ilyen nagytekintélyű „fogás”-sal szemben védekezni kell — gondolta Klemm — és nem a városházán jelezte, hogy ő most megy törbe csalni Vér Tónit, a nagyesszü, gazdag városi képviselőt, hanem fölment egyenesen a főispánhoz jelenteni:

— Méltóságos uram, én a Ráday biztosa vagyok, bejelentem, hogy Vér Antiért jöttem, a kit ma elszállítok a szegedi várba.

A főispán nagyott nézett. Alig akart hinni a füleinek. A város legtekintélyesebb, egyik leggazdagabb polgárát viszik be a szegedi várba: aztán miért?

Klemm Jusztin hajmeresztő dolgot mondott a méltóságos urnak. Az pedig nem akarta elhinni, lehetetlennek tartotta. Hiszen az az ember mindig itt van a szemeik előtt. Soha gyanuba nem jött, soha senki följelentést nem tett ellene.

— Meg van annak is az oka, méltóságos uram, én tudom, mi.

— Micsoda?

— Az, hogy Vér Tóninak csak egy bűntársa van: a felesége. A többi elvette lábától. Az a szokása. A feleségével végzi a rablásokat, meg a béreseivel, már két bérese pusztult el.

A főispán rázta a fejét, hogy alig hihető.

— Tegye, a mit jónak lát, de legyen óvatos, mert az állásával játszik, ha alaptalanul meghurcolja a város legtekintélyesebb polgárát.

Klemm Jusztin meghajította magát és így szólt:

— Csak két megbízható esendlegényt kérek. De megbízhatót, méltóságos uram.

S miután a főispán a kérelme iránt rendelkezett, a fiatal esendbiztos távozott és a dolog után látott. A két esendlegényt, a kik persze nem tudták, kire vezet rá őket a szegedi vár esendbiztosa, beállította a nagyvendéglő istállójába:

— Itt várjatok fiuk, míg visszajövök. Ott az ágy, heverjetelek le... S egy-egy szivarral kínálta meg őket.

Aztán a következő utasítást adta nekik:

— Ha az udvarról behalljátok a hangomat, huzódjatok oda a szénagyűjtő mögé, a honnét csak akkor ugorjatok ki, ha azt kiáltom: „No most!”

A csendlegények nagyot néztek. Ilyen esendbiztosuk se volt még, a ki „helybe hozza” nekik a zsványt.

Klemm Jusztin ezután a revolverét hátra lökve a zeke alá, elsiött. Egyenesen a vásárba és ott szép pej lovakat keresett. Egy keselyűnek kellene különösen méltó párja.

— Kinek vannak itt Makón szép lovai? — kérdezősködött a vásárba.

— Kinek? Hát azt se tudja. A Vér Tóninak.

— Hát melyik az?

— Ahun van ni!

Klemm Jusztin egyenesen odament Vér Antalhoz, a ki egy saroglya mellett állott. Nyiltan, barátságosan köszöntötte és aztán csakhamar belemegledtek a beszédbe.

— Hát éppen lesz az istállómban ahhoz a keselyűm pejhez való. Gyűjjön, nézze meg.

Elmentek Vér Antal portájára. Klemm Jusztin benne volt a farkasveremben. Bevezette Vér Antal az istállójába és megmutatta szép paripáit, Klemm Jusztin kiválasztott egyet, hogy ez lesz jó az ő keselyűlájához, de annak a csikónak 1000 frt az ára.

— Bánja az ördög, — felelt a csendbiztos — csak méltó legyen az enyémhez.

Ezzel fel volt kelve Vér Antal érdeklődése a csendbiztos híres peje iránt.

— Hát csakugyan olyan szép állat az? No már arra kíváncsi vagyok, — szólt az erős, hatalmas testű paraszt, gunyosan rázva meg a vállát, mint a ki hihetetlenkedik.

Aztán odakérte a biztos kezét, hogy áll az alku.

Klemm belecsapott a tenyerébe. Mintha érezte volna a bandita, hogy az erejét jó lesz mutogatni, mint a vasfogak, kapaszkodtak az ujjai a csendbiztos kezefejéhez. Klemm aztán visszafogta, mire a testes paraszt fölemelte az egy egyik lábát és elkaromkodta magát kedélyesen.

Ez volt az első mérkőzés.

(Folyt. köv.)

politikájának és művének győzelme e visszavonulás és végül kétségtelen bizonyítása annak, hogy a nemzet megunta az örökös gravaminális politikát és realisabb, szükségleteinek megfelelőbb politikát kíván.

Vajha mennél többen okuknak Ugron politikai pályafutásának illetlen végződésén! Sapienti sat.

Háromszékvármegye közigazgatási bizottságának üléséből.

(Vége.)

Fogházügy, közbiztonság.

Boeskor Kálmán, kir. alügyész előadja, hogy a kézdi-vásárhelyi kir. törvényszéki, valamint a területén lévő kir. járásbírói fogházakban 1897. december hó utolsó napján le volt tartóztatva 42 elítélt, 10 vizsgálati, összesen 52, ezekből 45 férfi és 7 nő.

Időközben megfordult 77 egyén.

Rabélemezésre kiadott 215 ftr 87 kr.

Bűnvádi jelentés beérkezett 95.

Súlyosabb bűneset 3 merült fel.

Közmunka, közlekedés.

Gyárfás Győző kir. főmérnök havi jelentése szerint:

Közlekedési akadály nem fordult elő, ha csak ezek közé nem sorozható azon körülmény, hogy a brassó-háromszéki h. é. és a sepsi-szentgyörgy-ésikszeredai államvasutak elágazó pontját képező Sepsiszentgyörgy vasutállomás kijáratánál levő utátjárónak, a vonatok rendezése és indítása alkalmával előforduló huzamos elzárása, legalább is alkalmatlan a közúti forgalomra nézve, miután ott a kocsiknak hosszabban kell vesztegelniük.

E tárgyban a közigazgatási bizottság már megelőzően tett ugyan felterjesztést kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz, hogy az állandó nehézség, vagy pálya áthidalás, vagy pedig a sepsi-szentgyörgy-réty-kovácsna-kézdivásárhelyi törvényhatósági közut érdekelt szakaszának áthelyezése által segítve legyen. — Miután azonban ez irányban intézkedések még nem történtek, de másfelől egész tömege a községi képviselői határozatoknak érkezett be a vármegye alispánjához, melyek az utátjárónál tapasztalt veszteglés megszüntetését célzó intézkedést kérelmezik: ezen határozatok melléklésével újabb felterjesztés történt.

A 1897. évre előírt természetbeni utadátározás leszámoltatván, kitűnik, hogy előírás szerint ledolgozandó volt 5721 kézi napszám. Ebből leszámoltatott 4340.5 kézi napszám, leíratott 489 és hátralékban maradt 891.5 kézi napszám.

Bükszád községből, Bükszád-Bálványos vasut állomás felé vezető összekötő ut építési munkái annyira haladván, hogy a közlekedés az új uton megnyitható volt, a munkák folytatása egyelőre beszünttetett, tekintettel arra, hogy a község, mint vállalkozó a rövid téli napokban kellő takarékossággal nem folytathatja az építést.

A sepsi-szentgyörgyi Olthid helyreállításának, Málnás község között teljesített utszabályozás és Nagy-Baczon mellett levő hegylevágás munkái felülvizsgálata iránt intézkedés történt. A nagybacsoni átkelési utszakasz is részben rendeztetett, a minek folytatása a kedvező időszakra halasztatott.

A szemerja-hídvég-baróthi törvényhatósági közuton vállalatilag teljesített munkák szintén befejezést nyertek.

A törvényhatósági közutakra szállított fedanyag felülvizsgálata alapján a leszámolás megtörtént.

A 42. számú Köröspatakihid mellékén az ár- viz által elsodort utrész helyreállítása biztosító rőzsemű alkalmazásával tetetett folyamatba.

A brassó-ojtozi állami közut 88—89 km. szakaszán levő 97. számú vashidon (Rákóczihid) a gyalogjárdák elkészülvén, a hidpálya kavicsolással látatott el s ezzel az új vashid a forgalomnak, a terhelési próbák megtörténte után átadható. A közlekedés addig is biztosítva van vendéghid és kiterő ut által.

A SepszSzi-entgyörgyön levő vármegyei szegény menház újból építési munkái felülvizsgáltatván, a leszámolás megtörtént; a vármegyei székháznál teljesített munkákról pedig kiviteli művelet szerkesztetett.

Közegészségügy.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jenteti, hogy az általános közegészségi állapot nem volt kielégítő; a megelőző hóban fenforgott viszonyokhoz hasonlítva hanyatlás mutatkozott, mivel a fertőző betegségek közül a ronesoló toroklob és kanyaró nagyobb számmal és nagyobb kiterjedésben fordultak elő.

A heveny fertőző betegségek közül a mult hóról visszamaradt és e hó folyamata alatt szaporodott betegülési esetekkel együtt előfordult a ronesoló toroklob összesen 42 községben 139 esetben, 2 községgel és 20 betegüléssel több mint a megelőző hóban; ezek közül meggyógyult 47, meghalt 22, további gyógykezelés alatt maradt 70.

A hasi hagymáz előfordult összesen 23 községben 39 esetben, 4 községgel és 16 betegüléssel kevesebb mint a megelőző hóban, ezek közül meggyógyult 10, további gyógykezelés alatt maradt 29.

A szamárhurut előfordult összesen 10 községben 68 esetben, 2 községgel több és 40 betegülési esettel kevesebb mint a megelőző hóban, ezek közül meggyógyult 33, meghalt 1, gyógykezelés alatt maradt 34.

A kanyaró előfordult összesen 7 községben 101 esetben, 5 községgel és 76 betegüléssel több mint a megelőző hóban, ezek közül meggyógyult 49, további gyógykezelés alatt maradt 52.

A vérhas előfordult összesen 3 esetben, 13 községgel és 43 betegüléssel kevesebb mint a megelőző hóban, ezek közül meggyógyult 1, további gyógykezelés alatt maradt 2.

A vörheny előfordult összesen 4 esetben, mint a megelőző hóban, ezek közül meggyógyult 1, tovább gyógykezelés alatt maradt 3.

Himlő előfordult összesen 4 községben 6 esetben; a bárányhimlő előfordult K.-Szentléleken 4 esetben.

A vármegyei „Ferencz József” kórházban ápolatott 64 férfi, 26 nő, összesen 90 beteg; ezek közül meggyógyult 37 férfi, 15 nő, javult 1 férfi, 1 nő, meghalt 1 férfi; a hó végével további gyógykezelés alatt maradt 25 férfi, 10 nő, összesen 35 beteg.

Sepsi-Szentgyörgy városban gyógykezelés alá került 28 beteg, ezek közül 7 éven alóli volt 11, 7 éven felüli 17; Kézdi-Vásárhelyen gyógykezelés alá került 68 beteg, ezek közül 7 éven alóli volt 16, 7 éven felüli 52.

Orvosrendőri hullavizsgálat teljesített: hirtelen elhalt egyén hulláján 1, akasztás általi öngyilkosság miatt 2, erőszakos megfojtás miatt meghalt egyének hulláján 3 és betegség megállapítása miatt 1, összesen 7 esetben.

A közhelyiségek, lakások iskolák, vendéglők, korezmák, mézarszékkek, gyárak, fürdők, élelmiszerek és italok megvizsgáltattak SepszSzentgyörgy városban 19 és K.-Vásárhely városban 4—4 esetben.

Ebmarási eset előfordult 2 esetben, melyek közül az egyik állatorvosilag megállapított veszett eb által történt; a megmaradt egyén, a veszettség elleni védőoltás eszközzése végett a budapesti „Pasteur” intézetbe szállított.

Az állategészségügyi viszonyok csaknem teljesen kielégítőek voltak. Sertésvész miatt elhullott Papolezon 8 és Kovásznán 4, összesen 12 darab sertés, 19 községgel és 189 elhullással kevesebb mint a megelőző hóban. Lépfene előfordult Kézdi-Vásárhelyen 2 esetben. Veszettség miatt Alsó-Csernatonban 1 eb és az általa megmaradt 7 eb kiirtatott.

Válasz vármegyénk birtokrendezési ügyéhez.

A „Székelyföld” január 9-iki számában egy cikket jelent meg, mely hosszasan foglalkozik a birtokszabályozás általános kérdésével és végül a szentkatolnai tagosított támadja meg. Az általános kérdésre nem reflektálok és csak a szentkatolnai tagosított ügyhöz szölok röviden, tárgyilagosan.

Szentkatolnai tagosítás alatti határa körülbelül

5000 beeshold, ebből a kézdivásárhelyi külbirtokosok 350 beeshold; a kézdivásárhelyi külbirtokosok birják a „Sándor” és „Külsőölgy” nevű első osztályu földeknek körülbelül féle részét, a „Külső és Belső megyes”, „Fejérkut” és „Külsőposztós” nevű dűlök a 3, 4, 5, 6 beesholdban vannak felvéve és ezen kívül birnak a határ többi részén mintegy 100 beesholdat különböző, de nagyrészt első beesholdban. Az ugynevezett külső és belső megyes, fejérkut és külső posztós dűlök földjei részben vizek, tavakkal és tűzhelyekkel vannak borítva és azok vételára köböl területenként 40—50 ftr, volt és így lettek azok kivétel nélkül az alsóbb beesholdokba sorozva.

A kézdivásárhelyiek részére ki lett szakítva elhelyezkedésre a Sándor és Völgy nevű első osztályu terület 280 beeshold és a Fejérkut, külső és belső Megyes 3, 4, 5, 6 osztályu föld 108 beeshold és ezek mellett még esetlegre fen lett tartva 57 beeshold. A Sándor láb a kézdivásárhelyi Sándor láb mellett fekszik s így a kiszakítás a kézdivásárhelyi határ folytatásaként történt és pedig azon okból, hogy jobb és gyengébb beesholdok föld egyformán jussan. Itt megjegyzem azt, hogy a szentkatolnai birtokosság ezen kiszakításnál a méltányosság álláspontján áll, mert 280 beeshold első osztályu helyet hagyott fen és pedig azon helyen, melynek felét ma is birják és ezen kívül 108 beeshold gyengébb helyet, melyet nagyrészt ma is birnak; ez utóbbit pedig azért, hogy a kisebb iparosok, kiknek ép ezen helyen van földjük, ne legyenek kénytelenek első osztályba menve földjük területének háromnegyedét vagy felét elveszíteni.

Ezen kihatást a kézdivásárhelyiek képviselői Kőllönte László és Sükösd Károly urak elfogadták, csak azt kötötték ki, hogy az új feltöltésére ingyen földet kapjanak és ok egymasmellé a Sándorba jöjjenek, melyet a birtokosság elfogadott s így az egyezés létrejött. — A gyengébb beesholdok külső és belső Megyes és fejérkut lábán kérték magukat elhelyezni: Tóth József, Nagy Ferencz, Janesó Mózes és Benkő Sándor szeszgyárosok, Kovács György és mások és pedig azon indokból, hogy jelenlegi birtokuk ne kisebbedjék. A Sándorban és Völgyön kérték magukat elhelyezni: Kőllönte László, Sükösd Károly, Krinszki Károlyné, Szöcs Bálint, Benkő László, Kovács Bálint, Szöcs Mózes mézszáros, Nagy Mózesné, Nagy László ujti és mások. Már midőn valaki a kijelölt helyen elhelyezkedik, ezzel azt elfogadja és vita csakis Janesó Mózes és Nagy Ferencz által lett támasztva Tóth Józseffel szemben, a mennyiben mindhárman egy helyre akartak menni.

A mit most követelnek némely kézdivásárhelyi, urak az absurdum, mert az Eprést, Vásárutra fordult, Virágost a kézdivásárhelyi határszélén az esetre, ha a jelenlegi elhelyezkedés felbontatnék is, a mi képtelenség, első sorban jog van követelni Szatsvai Miklósné, Cséh Viktor, Demény Dénes, László Józsefné és Fejér Ilonának, kik Esztelneken, Nyujtódon, Futásfalván, Altörján laknak és a kik ezen terület 450 beesholdból 300 beesholdat foglalának el, s így itt a kézdivásárhelyi birtokosságnak nem maradna semmi; mert ezek több joggal követelhetnék az országot mellett a tagjaikat.

Végül a szentkatolnai birtokosság a kézdivásárhelyiekkel szemben méltányos volt, — a közhelyekből minden per nélkül részt adott és beleegyezett, hogy a legelő illetményt is szántó tagban kapják ki, a mibe többé beleegyezni nem fog.

Az nem igaz, hogy Kézdivásárhely nem építhetnek; mert ma is a kőrháztól az akasztófa dombig terjedő egy s fél kilométer vonalon 4 ház van és a jelenlegi építkezéshez arányitva még 2000 év múlva is lesz beépítetlen telek.

Engedjék meg a kézdivásárhelyi birtokosok, hogy Szentkatolnai mi tagosítsunk és a saját érdekében tegyünk, majd ha Kézdivásárhelyt tagosítanak, tegyenek ok is a saját érdekében. Hanem figyelmeztetjük a nagyobb birtokosokat, hogy a gyengébb beesholdok helyekből hagyjanak a kisebb iparosoknak és ne foglalják azt el teljesen, nehogy azok jelenlegi birtokuknak egy harmad — vagy negyed részét kapják.

Végül vegyék tudomásul, hogy felebbvezhetnek, perelhetnek, hírlapilag cikkezhetnek, de minket megfélemlíteni nem fognak soha; mert az igazság mellettünk van! . . .

Az „Erzsébet“ árvaleányház közgyűlése.

Kézdi-Vásárhely, 1898. január 9.

A mai napon tartatott meg e. közhasznú human intézet közgyűlése. A megjelent tagokon látható volt, hogy egy szomorú esemény hatása alatt állanak.

Az elnöki székét id. Tóth István foglalta el s meghatóan esetenlő ama szomorú tény, hogy intézetünk egyik legnagyobb jótétevője, Br. Szentkereszty Iréne egy jobb hazábi költözött.

A leverő hír, a mint tudomására jutott, a vagyongazdálkodó bizottság elnökével, titkárral, jegyzővel egyetértően intézkedtek, hogy a boldog emlékü báróné testvéréhez, a mi mélyen lesújtott elnök bárónékhöz, részvétlirat küldessék; intézetünket a temetésen igazgató képviselje és a gyászrautalra a k.-vásárhelyi human intézetek részvétkoszorúit elhelyezze.

Itthon pedig a temetés napján mindkét felekezet harangjai meghuzassanak és decz. 28-án a helybeli róm. kath. templomban nagy requiem tartassék. A hála és kegyelet e szomorú ünnepélyén résztvett a város népe és minden hatósága. Most, midőn az intézet közgyűlést tart s elnök báróné e megrendítő körülmény fájdalomtól leverten, tőlünk elszakít, neki jutott ama kötelesség, hogy a gyűlést vezesse, mit ezennel meg is nyit és kéri a tett intézkedések tudomásul vételét.

Dr. Bánffy Zsigmond kiemelve azon elévülhetetlen érdemeket, miket az elhunyt nemes báróné nagy horderejű szellemi munkásságával és folyton tartó anyagi áldozataival az összes k.-vásárhelyi intézetek létesítésénél, fejlesztésénél szerzett, zágoni Br. Szentkereszty Iréne ő méltósága emlékét nemcsak jegyzőkönyvileg óhajtja megörökíteni, hanem indítványozza, hogy minden év decz. 20-án mint halotti napján, az összes intézetek részvételével, a helybeli róm. kath. templomban gyászmisét tartassék s elhunyt báróné arcképe az intézetek részére, ezek költségén lefestessék. Közgyűlés bánatos könyeivel szentesítette és emelte egyhangulag a szívből jövő s szívhez szóló indítványt határozattá.

Ezután Dobay János titkár ur olvasta fel ama ténykedésekről hivatalos intézkedésekről s más eseményekről szóló jelentését, melyek a lefolyt évben történtek, egyúttal jelentésében több oly fontos indítványt terjesztett elő, melyek a jövőben megvalósítandók. A közgyűlés nem csak élvezettel hallgatta a szép nyelvezetű titkári jelentést, hanem szerzőnek elismerő köszönetet szavazott s az indítványokat változatlanul elfogadta s határozattá emelte. Hasonlóan járt el a vagyongazdálkodó bizottság, iskolaszék, számvizsgáló és leltározó bizottságok és az igazgatói részletes évi jelentésekkel szemben.

Tudomásul vette és jóváhagyta az év folytán tett elnöki intézkedéseket.

Köszönetét fejezte ki a magas minisztériumtól, vármegyétől és egyesektől nyert segélyekért, alapítványokért.

Bizottságot küldött ki az intézet 25 éves fennállási ünnepélyének rendezésére. Megállapította az évi költségvetést s az árvák létszámát. Felkérni határozta Weisz Berthold országgyűlési képviselő urat, hogy baróthi illetőségi Kászoni Anna árvát az 1898-ik évben is 72 frt segéllyel lássa el. Köszönetét nyilvánította Benke Gyula országgyűlési képviselő urnak 500 frt adományáért, M. Székely Jánosné szül. Forgett de Barst Antonie urnónek édes anyja nevére tett 25 frtos alapítványért. Elhatározta, hogy az igazgatói jelentés, mely a közönségnek is teljes tájékozást nyújt a belételeiről, valamelyik vidéki lapunkban kiadassék.

Ragaszkodó meleg szeretet hangján fejezte ki részvétét újból is elnök bárónéval szemben. Végül elismerését, köszönetét a kezelő bizottságnak, buzgó tisztikarnak a minden irányban fölmutatott szép eredményért, tapasztalt rend és pontosságért.

X. Y.

Titkári jelentés.

Felolvasta Dobay János az „Erzsébet“ árvaleányház jan. 9-én tartott közgyűlésén.

Tisztelt Közgyűlés!

A „Háromszékmezei Erzsébet árva leány nevelő intézet mult évi életének legkimagaslóbb ese-

ményét képezi az intézet helyiségének egy emeletes szárnyépülettel való kitöltése. Méltó ez, hogy első sorban és bővebben beszéljek róla. A közoktatásügyi miniszter ur az 1896. évben elnök báróné kérésére 4075 frot utalványozott, oly czélból, hogy a főépületben egy új lépcsőházat építtessünk. Ezen terv már a kivitel legelső stadiumában czél-szerűtlennek bizonyult s nyomban azon életre való eszme merült fel, hogy a lépcsőház ne az udvaron, hanem a homlokzaton állíttassék fel és pedig oly formán, hogy az jelentékenyen kibővíve egy földszinten, mint az emeleten egy néhány új szobát nyerjünk. Az új terv az intéző körök által nagy lelkesedéssel fogadtatott, de kivihetősége anyagi szempontból nagy akadályokba ütközött, mert az új szárnyépület felemelése 10.800 frot igényelt, melylyel szemben csak az említett 4075 frt államszegély állott rendelkezésünkre. Hanem a mi lelkes és bőkezű elnök bárónéknak, midőn személyes utátlására után a kormányelnök támogatása és közoktatási miniszter ígérete daczára nem tudta a hiányzó összeget kieszakozolni, meghozta az újabb és legnagyobb áldozatát 6725 frot a sajátjából adott az építési költségeinek fedezésére. A mi nemes elnök bárónéknak, ki egy élet ernyedetlen munkásságán kívül egy vagyont áldozott eddig is human intézeteink megalapítása és fenntartására, ezen újabb adományával sokkal többet tett, mint a meennyit vártunk vagy remélhettünk tőle, fényesen betöltötte azon dicsekséges emberbaráti művet, melyet egy negyed század óta városunkban munkájával s pénzével alkotott. És ezzel szemben mi a jutalom? . . . A kegyetlen sors újabb, meg újabb csapása! Egyenkint látjuk e család fényes tehetőségű, nagy erényű tagjait kidülni. Minden csapás szíven találja a mi nemes elnök bárónéknak, a legszeretőbb, legönfeladózóbb testvért, de nem képes e nagy lelket összetörni. Az tovább él, tovább érez. Az ő hite megtartja őt s erőt ad a sors egymást órá csapásainak elviselésére s további munkálkodására és saját öntudatában találva meg azon jutalmat, mit a gondviselés tőle megtagadott. A sors lesújtó tragédiáival szemben némán meghatatlan állunk s egyebet nem tehetünk, mint mély, igaz részvétünket fejezzük ki az élőknek, s hiven megőrizzük emlékét az elhalt-nak zágoni báró Szentkereszty Irénnek, kit élete delén ragadott el körünkbeli a halál. Az a jóságos angyal, szelíd nő nincs többé. Nem volt neki jó e föld, elköltözött igazi hazájába az égbe, soha el nem enyésző emléket hagyva maga után. Tisztelettel ajánlom, hogy intézetünk, mely annyit köszönhet a elhalt báróné munkásságának s áldozatkészségének, alkalmas módon örökítse meg emlékét. Még csak annyit kívánok e szomorú tárgyról megemlíteni, hogy báró Szentkereszty Irén Arcóban halt meg rövid, de sulyos szenvedés után. Temetése Kelemenelkén ment végbe 1897. év deczember hóban. A temetésen intézetünket Nagy Károly árvaházi igazgató képviselte s ezenkívül intézetünk díszes koszorút is küldött az elhunyt báróné koporsójára s részvétliratot intézett elnök bárónékhöz.

(Folyt következik.)

Ujdonságok.

Előfizetési felhívás.

Van szerencsénk t. olvasó közönségünk figyelmét felhívni „Székelyföld“ czimű lapunkra, mely a XVII. évfolyamba lépett, egyúttal kérve továbbra is szíves pártfogását.

Előfizetési árak:

Egész évre 5 frt.

Félévre 2 frt 50 kr.

Negyedévre 1 frt 20 kr.

Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Tudatjuk egyben azt is, hogy lapunk t. előfizetőit azon kedvezményben is részesíthetjük, hogy a **Budapesti Bazárt negyedévi 1 frt 50 kr helyett 1 forintért** rendelhetik meg.

A „Budapesti Bazár“ havonta kétszer megjelenő szépirodalmi divatlap; minden számában számos ábrán mutatja be a legújabb hölgy- és gyermekdivatot, a leg-

njabb kézimunkákat. A „Budapesti Bazár“-hoz mellékelt szépirodalmi részen regényeket, tárczákat és költeményeket közöl.

Midőn 1898. év januárban az új előfizetést megnyitjuk, tisztelettel kérjük lapunk t. előfizetőit, hogy az előfizetési pénzeket hozzánk beküldeni sziveskedjenek, hogy a **Budapesti Bazárt** b. cziműkre azonnal megindíthassuk.

Lapunk t. előfizetőinek b. figyelmét egy lapunkra, mint az általunk nyújtott kedvezményre ismételt felhiva, vagyunk kitűnő tisztelettel

„Székelyföld“

szerkesztősége és kiadóhivatala

— **Kinevezés.** A vállás- és közoktatásügyi miniszter Gaál Antal, Nagy Imre, Nyárády Gerő, Molnár János, Csuz Tamás, Imreh Benedek és Simon Imréné tanítókat, illetve tanítónőt a zágot állami elemi iskolához rendes tanítókká, illetve tanítónővé nevezte ki.

— **Sport hír.** A közönség szíves tudomására hozzuk, hogy az új korecsolya pálya megnyit s a közönség használatába átadott. Az ünnepies megnyitás azonban csak vasárnap lesz. — Az intéző bizottság.

— **Képviselő gyűlés.** Kézdivásárhely város képviselő testülete mult kedden gyűlést tartott, melynek csupán egy tárgya volt. Egy bizottságot kellett ugyanis kiküldeni, mely a városi képviselő választásra jogosultak névsorát összeírja, mert eddig ugyanis az volt a gyakorlat, hogy a képviselőket is azok választották, kik az országgyűlési képviselőket. Pedig ezen usus nem felelt meg a törvénynek, mert míg az országgyűlési képviselők jogosultsága bizonyos adóminimumhoz van kötve, addig a városi képviselő választásra minden nagykorú adófizető polgár jogosult, tekintet nélkül arra, hogy mennyi adót fizet. A megye alispánja tehát elrendelte, hogy az új névsort a képviselő állítsa össze. A városi képviselők választása, valamint a főjegyző választás tehát csak később fog megtörténni, midőn a névjegyzék a szokásos formák között végleg meg lesz erősítve.

— **Időjárásunk.** Ugy látszik, hogy a régi módi jó telek egészen kimentek divatból. Egy-egy napi száraz, egészséges hideg után, rendszeren több napi nyirkos, enyhe idő következik, a korecsolya sport híveinek állandó bánatára. A hőmérő mult hétfőn éj-jel 15 C fok hideget mutatott s már szerdán a fagy-pont felé szállt.

— **Országos vásárunk** mult hétfőn igen silányan ütött ki s még egy jó heti vásár mértékét sem ütötte meg. A barompiacon volt még némi élénkség, de a kirakó vásáron nemhogy árucikk, de még ember sem volt. Különbön ezen országos vásárunk minden évben rosszul szokott sikerülni.

— **Öngyilkossági kísérletet** követett el kézdivásárhelyi Lengyel István nevű kiffi árus. A szerencsétlen lugszeszt ivott, de nem annyit, mennyi elég lett volna, hogy életét kioltsa s most a halállal vívódik. Tettének okául azt adja fel, hogy őt a szegénység kergette a halálba pedig keresett annyit, mi szegényes sorsához képest elég volt fentartására.

— **Új ügyvéd.** Bartha Ignác volt csikszeredai ügyész s később veszprémi törvénzéki bíró, — lapunk kitűnő munkatársa — saját kérelmére nyugdíjaztatván, Csikszeredában ügyvédi irodát nyitott. Melegen ajánljuk a jogkereső közönség figyelmébe.

— **Iskolai ünnepély.** A kézdivásárhelyi állami elemi fiú- és leányiskola Ó Felségének ama fejedelmi magaslatos tényét, hogy hazánk ezer éves történelmének ama kiváló hősei, kik a hitért, jogért és szabadságért rendületlenül és önfeláldozóan küzdtek, szoborművekben megörökíttessenek, f. évi január hó 19-én d. e. 1/210 órákor ünnepli meg a város ház nagyermeiben. Ezen ünnepélyre a t. szülöket, tanügy főriakat és érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja, K.-Vásárhelyen, 1898. január hó 11-én. M. Székely János, áll. isk. igazgató.

— **A közönség figyelmébe.** A ki nem utazik, az a várótermekbe és a perronra csak belépti jeggyel mehet, mely az állomási pénztárnál vagy a kápusoknál váltható. Az állomási közegek kötelessége e fölött szigorúan őrködni, a figyelemzetést szükség esetén szóval is ismételni. A belépti jegy ára 20 fillér, mely a magyar kir. államvasutak alkalmazottjai nyugdíj alapja javára szedetik be. Budapest 1897. november hó. Az igazgatóság.

HIRDETÉSEK.

Virágcsokrok

élő virágból, divatosan kötve, minden színű finom virágtartóval és a legdivatosabb koszorúkat, valamint kaméliákat, rózsákat, ibolyákat és tazettákat minden időben szállít

Kypta Ágoston,
virágkereskedése Brassó.

8. 1—3.

Kiadó lakás.

A kir. törvényszékkel átellenben tek. Nagy Dénes ur szomszédságában levő lakás 1898. április 24-től több évre hasznosbérbe kiadó. Értekezhetni Barabás Ferencz gyógyszerész urnál Uzonban.

9 1—3.

Sz. 37—közíg
1898.

Pályázati hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely rendezett tanácsa város képviselő testületének határozata alapján nyugdíjaztatás folytán üresedésbe jött főjegyzői állásra melyre 800 frt évi fizetés és 200 frt lakbér és annak idején nyugdíj élvezete is van összekötve, pályázatot nyitok, felhívom tehát mindazokat, kik ez állást elnyerni ohajtják, hogy az 1886. évi XXII. 74. §. és az 1883. I. t. cz. 3. esetleg 6. §-ban előírt okmányokkal felszerelt pályázati kérsüket előlirhoz 1898. február hó 1-ig annál bizonyosabban adják be, mivel a később érkező pályázati

kérések nem fognak figyelembe vétetni.

Kelt K.-Vásárhelyen, 1898. január hó 5-én.

Bartók Károly,
polgármester.

7 1—3

Eladó erdő.

Karatna község határában a községhez fél órai távolságra egyenletes talajon 80 hold kinőtt esere erdő, melyben legeltetésre alkalmas hely van, örökáron eladó. Értekezhetni tulajdonos kézdívásárhelyi lakos Bartók Károly polgármesterrel.

6 1—3

Eladó belsőtelek.

Feltorja községben 23. szám alatti belső telek, a melyen jelenleg van 1 lakóház üzlethelyiséggel s ezenkívül egy különálló lakóház, mely 4 szobából áll, istálló, sütő és kut az udvaron, szabadkézből örök áron eladó.

Értekezhetni:

Csiszér Farkasnál
Futásfalván.

5. 1—1

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közönség szíves tudomására adni, hogy Kézdivásárhelytől a Nemzeti szálló 1 szám alatt szeptember hó 5-től kezdve

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET
nyitottam, a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágon elvállalok.

Rendelés minden vasárnap reggeltől estig Kézdi-Vásárhelyen. Sürgős esetekben más napokon Kovásznán.

Dr. Morvay István

25 34—* egyetem- és orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelytől

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 db karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükrök, toalett-asztalok, lőszőr és tengerifü matraccok, és sodronyagybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matracczal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(89 35—100)

K á v é

közvetlen behozatala.

A legnemesebb fajokban feltűnő olcsó árak mellett. Szétküldés 5 kilós csinos zsákokban teljese elvámolva és bérmentesen szállítva az ország összes postaállomásaira.

	kilója
Santos természetes, tisztított, igen jó ízű	1.35
Rio láve nagyon szép, jó ízű s igen ajánlható	1.48
Salvadore igen erőteljes, kiadó, tiszta ízű	1.62
Nyugatindiai finom, egyenlő apró szemű zamatos	1.72
Guatemala finom, igen szép erős	1.75
Jamaikai kiváló finom faj, igen jó ízű erőteljes	1.85
Portorico finom, közepes szemű, világos	1.80
legfinomabb, erős, nagyszemű	1.95
Ceylon igen nemes faj, nagyon erős	1.95
Kék java egész nagy szemű különlegesség	2.12
Cuba apró szemű, finom	1.75
„ közepes szemű, finomabb	1.85
Cuba nagy szemű, még finomabb	1.95
Cuba egész nagy szemű, legfinomabb	2.12
Arany java valódi, sárga, zamatos enyhe ízű	1.95
Mocca, valódi arabiai, apró szemű	2
Gyöngy nagyon szép, igen finom faj erős	1.85
Gyöngy nagyszemű legfinomabb, nagyon erős	2.12

A kivék kiválasztására különös gondot fordítok és a legolcsóbb fajt is egészen nyugodtan ajánlhatom s felelek azoknak tökéletes jószágért.

Mivel üzletem szigorú alapelve a szolid, igazságos és lelkiismeretes vezetésen alapszik, így bizom a tisztelt közönség szíves támogatásában, hogy b. rendelményeivel a Triesti, Hamburgi és Altonai cégek helyett inkább engem tisztel meg.

Levelezéseknél pontos címet és az utolsó posta megjelölését kérem.

GÁL JÁNOS Fiume

4 3—*

Hirdetése

lapunk kiadóhivatalában olcsó áron felvételnek.